

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

SEGLORA BRO ÖFVER VISKAN. — FOTO. JOHANSSON, KINNA.

II^{TE} ÅRG.

DEN 20 MARS 1910.

N° 25

Foto. Osth, Uppsala.

Knut Ångström

Kliché: Bengt Silfverparre.

En mer än vanligt stor förlust drabbade den svenska vetenskapen, då Upsala universitets prorektor, professorn i fysik därstädes Knut Ångström efter en längre tids sjukdom den 4 mars kallades hädan ännu i manna-kraftens ålder. Det fanns en till visshet gränsande sannolikhet för, att Sverige i honom haft att hälsa sin andre nobelpristagare i de naturvetenskapliga ämnena, om han fått lifva. Han var därtill föreslagen af ingen mindre än den berömde Wilhelm Röntgen.

Knut Johan Ångström var född i Upsala den 12 januari 1857 och son till den på skilda områden af fysiken, men särskildt inom spektralanalysen banbrytande prof. Anders Jonas Ångström och hans maka Augusta Carolina Bédoire, en dotter till brukspatron Henrik Bédoire och Carin Henrietta Littorin. I en minneskrift öfver fadern erinrar han själf, att släktens utvecklingskedja gått en i svensk kultur icke ovanlig väg: bonde, präst, forskare. Farfarsfadern var bonde i Ånge, hvaraf namnet, och farfadern brukspredikant vid Lögdö bruk, senare komminister i Ullånger och Sättna. Medan fädernet sålunda var af rent norrländskt ursprung, var modernsläkten af fransk härstamning: dess svenske stamfader hade inflyttat på 1670-talet.

Sin första undervisning fick Knut i privata elementarläroverket i Upsala där han 1877, tre år efter faderns död, aflade mogenhetsexamen. Filosofie kandidat 1879, ägnade han sig därefter med ifver åt fysikaliska studier, hvarvid han tidigt till speciellt forskningsområde utvalde värmestrålningen. Redan 1884 blef han filosofie licentiat, förvärfvade följande år doktorsgraden och förordnades samtidigt till docent i fysik. Senare på året blef han laborator och lärare i fysik vid Stockholms högskola, men återvände 1891 till Upsala universitet, där han nu utnämns till fysices laborator. Dessförinnan hade han vårterminen 1888 haft förordnande att vid vetenskapsakademien hålla de Thamiska föreläsningarna. Efter kallelse af de akademiska myndigheterna utnämndes han slutligen vid Thaléns afgång till professor i fysik i Upsala den 4 december 1896.

Att redogöra för Ångströms vetenskapliga betydelse i allmänt fattlig form är icke lätt, allra minst inom det begränsade utrymme, som här står till buds. Ofvan nämndes, att värmestrålningsläran var hans egentliga forskningsområde, och härinom intogo i sin ordning hans bidrag till läran om solstrålningen (aktinometrien) det främsta rummet. Här gällde det till en början att utfinna en tillfredsställande undersökningsteknik, då erforderliga instrument för noggranna mätningar ännu saknades. Redan 1885 var Ångström sysselsatt med utarbetandet af en metod för bestämmande af solstrålningens styrka, i hvilken som hufvudled ingick nykonstruktion af den s. k. differentialpyrheliometern, det första instrument, som för nämnda ändamål visade sig i någon mån användbart. Men härmed slog han sig ännu icke till ro. Han uppställde fast mera som mål att erhålla ett instrument, med hvars tillhjälp det skulle vara möjligt att företaga absoluta bestämningar af solstrålningen, vid hvilka inflytandet af *alla* variabla förhållanden bortelimineras. För att nå detta mål sysselsatte han sig under flera år med utarbetandet af en helt ny mätningssätt, hvars princip han 1893 var i stånd att publicera. Men ännu sex år erfordrades, innan han ansåg sig till fullo ha löst uppgiften. Först år 1899 offentliggjorde han i Wiedemanns Annalen der Physik und Chemie en redogörelse för det förbättrade instrument, som fått namnet elektrisk kompensationspyrheliometer och som visade sig vara till den grad värdefullt, att det hastigt vann allmän spridning och medförde en verklig re-

volution på de pyrheliometriska undersökningarnes (solstrålningsmätningarnas) område. Redan åren 1895 och 1896 hade han själf varit i tillfälle att pröva detsamma på två expeditioner till Teneriffa vid observationer öfver solstrålningens styrka på olika höjd öfver hafvet, hvarvid 1895 äfven Schweiz för samma ändamål besöktes. Nu blef 1905 Ångströms pyrheliometer antagen som standardinstrument vid de internationella arbeten på solstrålningsmätningens område, som blefvo en frukt af det första sammanträdet af "International Union for Cooperation in Solar Research" i Oxford samma år. Själf erfor han vid detta sammanträde det internationella erkännande, som låg däri, att han utsågs till ordförande i den därstädes tillsatta internationella specialkommissionen för solstrålningsforskningen. Samtidigt erhöill han vid internationella meteorologiska kommitténs sammanträde i Innsbruck ett motsvarande uppdrag i en likartad kommission. Den ångströmska pyrheliometerns betydelse ligger däri, att det först genom den blifvit möjligt att från olika meteorologiska observatorier i alla delar af världen erhålla regelbundet fortlöpande, jämförbara mätningar af solstrålningens styrka, hvilket bl. a. är af grundläggande betydelse för besvarandet af en mängd klimatologiska och meteorologiska spörsmål.

Med pyrheliometern mätes den värmemängd, som från solen framtränger till jordens yta. Under sin gång genom atmosfären absorberas emellertid en del af solstrålningen. Ångström utarbetade 1895 en enkel metod att mäta äfven denna absorption, som är olika för olika ljusvågor. Härvid användes ett af A. F. Svanberg i Uppsala konstrueradt instrument, kalometern.

Med tillhjälp af dessa nya metoder utförde Ångström en serie arbeten, som måste betecknas såsom banbrytande inom solstrålningsläran. Andra viktiga af honom utförda undersökningar grunda sig på en omvändning af den pyrheliometriska metoden för mätning af värmeutstrålningen från jordytan. Därjämte har han sysselsatt sig med bestämmande af ljusets ekvivalens, af energifördelningen i strålningen från en Hæfners lampa, af värmestrålningen från radium o. s. v. 1905 blef han ock ledamot af den å kongressen i Liège tillsatta internationella kommissionen för radiologi och ionisation.

Som lärare intog Ångström ett synnerligen framstående rum. Hans föreläsningar voro mönstergilla, den skicklighet, hvarmed experiment utfördes, enastående och föredraget medryckande. Också var lärjungaskaran i ständigt växande liksom resultatet af lärjungarnes arbeten. 1908 hade han härtill glädjen kunna inflytta fysiska institutionen i en ny tidsenlig byggnad, hvarpå det fysiska studiet i Uppsala blott allt för länge — ett halft sekel — fått vänta. I denna hade han inredt ett väl utrustadt solobservatorium, vid hvilket riksdagen genom anslag satt honom i tillfälle att anställa en särskild assistent. Han var just sysselsatt med att utarbeta en redogörelse för de betydande arbeten, som här utförts under de båda sista åren, då sjukdomen kom emellan och bröt hans kraft.

Här skall icke uppräknas de många utmärkelser, som kommit Knut Ångström till del i form af vetenskapliga belöningar och ledamotskap i lärda samfund. Endast må erinras, att han sedan 1901 var ledamot af vetenskapsakademiens Nobelkommitté för fysik, sedan 1905 såsom ordförande.

Närmast sörjes Ångström af efterlevande maka, född Pilo, samt fyra barn, tre söner och en dotter.

PETER WIESELGREN.
Byst af Gustaf Malmqvist.

Af framlidne majoren Claes Adelsköld togs på sin tid initiativ till en insamling för resande af *bronsbyster* öfver *Anders Fryxell* och *Peter Wieselgren* på lämplig plats i hufvudstaden. Sedan nu båda bysterna äro färdiga — den förra modellerad af professor Walter Runeberg och den senare af skulptören Gust. Malmqvist —, ha kommitterade i skrifvelse till stadsfullmäktige erbjudit staden att öfvertaga desamma oeh ombesörja deras resande, hälst i Humlegården på af kommitterade anvisade platser.

*
Föreningen för Stockholms fasta försvar har låtit prägla en *minnesmedalj*, å hvars framsida återgifves konungens bild, medan å baksidan präglats föreningens emblem, Stockholms vapen omgifvet af tre kronor genom hvilka lö-

ANDERS FRYXELL.
Byst af Walter Runeberg.

per en kedja med grofva länkar. Gravör är professor Adolf Lindberg. — Föreningen har allt sedan sitt bildande i oktober 1902 gått raskt framåt och har att glädja sig åt stort intresse såväl från Stockholms invånarens sida som ock från talrika personer i öfriga delar af landet,

MINNESMEDALJ,
slagen af Föreningen för Stockholms fasta försvar.

äfvansom från svenskar bosatta i utlandet.

*
Som ett hederstecken åt *Stockholmsutställningens främjare* har graverats en *medalj*, på hvars ena sida återgifves en bild af prins Eugen och på den andra en vy från utställningens stora gård med tvenne

allegoriska kvinnofigurer.

Det är den första medalj som slagits öfver prins Eugen, hvilken själf suttit för gravören, herr Erik Lindberg. Den betecknas som ett bland de främsta medaljarbeten som sett dagen i vårt land.

Såväl till konungen som prins Eugen har det värdefulla hederstecknet öfverlämnats i guld; öfriga medaljer präglas i silver o. brons.

UTSTÄLLNINGSPLAQUETTEN.

Efter porträtt.

Foto. Sandberg, Soedala.

Klisché. Bengt Sjöfverparre.

GREFFE TAGE THOTT och hans fideikommiss SKABERSJÖ, där konung Gustaf en veckas tid varit gäst.

Den 8 mars på aftonen afreste *konung Gustaf* från Stockholm till Skåne för att där göra en veckas uppehåll hos förste hofjägmästaren greve *Tage Thott* på *Skabersjö*, före resan till södern via *Karlsruhe*.

Text till bild å sid. 390.

De stora fäkttäflingar, som af Föreningen för fäktkonstens främjande anordnats i hufvudstaden, voro i allo väl planlagda. — Täflingarna på värja — som f. n. är det moderna vapnet på kontinenten, såsom varande det mest lämpade att låta individualiteten komma till sin rätt — hade gifvetvis den största förmågan att fångsla intresset.

Text till bila å nästa sida.

Till det gamla berömda sanatoriet i *Ulricehamn* har nu kommit ett nytt: *Vintersanatoriet*, hvars monumental utseende icke utan fog bland stadsinvånarna redan förskaffat det hedersnamnet "*Vinterpalatset*".

Ulricehamns sanatorium, som öppnades den 19 juni 1886, har allt ifrån begynnelsen kunnat glädja sig åt en stor popularitet. Dess vackra och sunda belägenhet på en bergås c:a 325 m. öfver hafvet, de präktiga barrskogarna rundt omkring, blandningen af skogs-, bergs- och hafsluft och otaliga andra förmåner göra det till en plats, som i eminent grad lämpar sig för hälsosökande människor.

Hvad som saknats har blott varit möjlighet att ha luftkuranstalten öppen året om, d. v. s. äfven om vintern. Och det är hvad som nu åstadkommit.

Först 1905 togo planerna på en dylik utveckling fast gestalt; och 1907 konstituerades ett bolag i nämnda syfte, med direktör P. L. Stenman i spetsen. Redan samma år kunde ock arbetet på *vintersanatoriets* uppförande begynna — och den 6 mars i år skedde så dess *högtidliga invigning*, i närvaro af statsminister Lindman, statsrådet Nylander, landshöfding Husberg, biskop Billing, samt en mängd läkare m. fl. — Nybyggnaden är belägen på *Galtåsen*, en af de ansevärdaste utlöparne från *småländska höglandet* i väster; den ligger fritt och dock väl skyddad för vindar; och man har därifrån den härligaste utsikt öfver nejden — *sjön Åsunden* därvid icke att förglömma.

Den i alla afseenden komfortabelt och praktiskt inredda nybyggnaden, som tillsammans innehåller 130 rum, är uppförd efter ritningar af arkitekterna *A. V. Fagerström* och *A. Forsberg*.

Läkare vid sanatoriet är, sedan 1908, d:r *Johan A. Andersson*.

Foto Selin, Hjärpen.

KRIGSHÖGSKOLAN PÅ VINTERÖFNING VID DUFED SKANS I JÄMTLAND. Foton togs den 4 mars.

Klisché. Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Sklm—Gbg.

Foto Lundin. Ulricehamn.

FRÅN INVIGNINGSFESTEN: 1. Statsminister *Lindman*; 2. statsrådet *Nylander*; 3. biskop *Billing*; 4. kabinettskamarherren frih. *Åkerhielm*; 5. direktör *P. L. Stenman*, verkst. dir. i A.-B. Ulricehamns sanatorium och badanstalt, och Vintersanatoriets upphofsman; 6. doktor *J. A. Andersson*, sanatoriets öfverläkare och intendent; 7. dir. *Hemming Johansson*, ordf. i Sanatoriebol. styrelse; Infällda porträttet: arkitekt *A. V. Fagerström*, en af Vintersanatoriebyggnadens båda arkitekter. (Se text å föreg. sida.)

Kilohé i Korr. A.-B. Bengt Sjöfverparre Stålm.—Gbg.

TVENNE SALONGSINTERIÖRER FRÅN DEN NYA VINTER-SANATORIEBYGGNADEN.

Foto. Granbom, Östersund.

FRÅN DE NATIONELLA TÄFLINGARNE I ÖSTERSUND: Landshöfding J. Widén (1) förrättar prisutdelningen; 2, 3 och 4 äro öfverledarne kaptenerna Falkenberg (Sthlm), Frestadius (Sthlm) och G. Geijer (Östersund).

Kliché: Kem. A.-H. Bengt Skjerveparre Sthlm.—Gbg.

Den *jämtländska vinteridrottsfesten*, hvars förra skede var de *nationella skidtävlingarne* i Östersund, medan det senare bestod af *bergbaneinvigningen i Åre* och festligheterna därstädes, var lyckad från begynnelsen intill slutet och alltigenom gynnad af det

bästa vinterväder. H. 8. D:s begränsade utrymme förbjuder oss att så utförligt vi önskade återgifva de olika momenten i bilder och ord; men hvad som i föreg. och detta nr återfinnes om den stora idrottsfesten, torde dock gifva en rätt god föreställning om dess omfattning.

FRÅN DEN STORA FÄKTTURNERINGEN I STOCKHOLM:

Fr. v. t. h.:

FRÖKNARNA
INGRID LUNDGREN, Lund, J. FISCHER, Köpenhamn, ELSA HELLQVIST, Sthlm, 1:sta prist.;
IDA von PLOMGREN, Sthlm, LISA DU RIETZ, Sthlm.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF

STOCKHOLMS KVINNLIGA FÄKTKLUBBS VANDRINGS-PRIS, SKÄNKT AF KRONPRINSESSAN MARGARETA.

Kliché: Bengt Skjerveparre.
GRAND PRIX, SKÄNKT AF ÖFVERSTELÖJNANT C. G. PLATEN.

Nederst, fr. v. t. h.: SEGRARNE I FLORETTFÄKTNING: Löjtnant E. CARLBERG (Sverige, blef nr:o 5); med. kand. OSIER (Köpenh., 2); hr JÖHNKE (Köpenh., 6); m. DILLON-KAVANAGH (Frankrike, 1:ste prist.); hr LÉVISON (Köpenh., 4); löjtn. CHAPUIS (Frankrike, 3).

BERGBANAN VID ÅRE INVIGD.

En stor dag för Åre liksom för hela Jämtland var den 7 mars, då den nya bergbanan invigdes, vid hvilken stora förhoppningar om inledandet af en ny era för Åre som turistcentrum och rekreatjonsort med rätta knytnas.

Årebanan är ju icke en bergbana i samma mening som de i Schweiz och Italien, men dock en mycket intressant anläggning, i all synnerhet för oss svenskar, som förut icke ha haft något motsvarande — om icke möjligen miniatyr-alpbanan till

BERGBANAN.

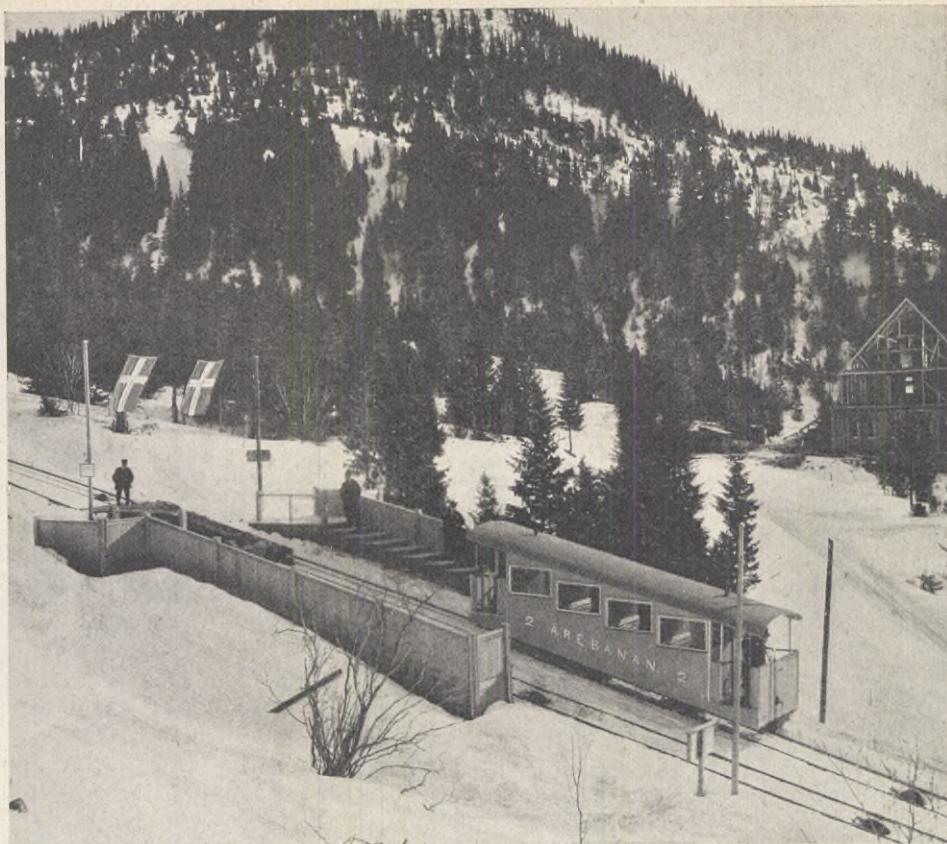

Foto. Olsson, Östersund.

Kitché: Bengt Skjervepare

FJÄLLSTUGAN, invid den nu färdiga bandelens ändpunkt, uppförd efter ritningar af arkitekten greve Cronstedt och afsedd att bli en hemtreflig samlingsplats för de sportande fjällgästerna.

Skansen-platån. Efter hand kommer banan att fortsättas ända upp till Hummelns topp — då först blir det en bergbana i kontinental stil. — Den nu färdiga delen drifves med ett elektriskt maskineri om 52 hästkrafter.

Det är en omfattande och efter våra förhållanden storslagen plan, som uppgjorts för alla de olika anläggningarna, hvilka afse att göra Åre till en verkligt modern rekreatjonsort, och i hvilka den nu färdiga kommunikationsleden är en viktig länk.

BILDER FRÅN ÅRE.
MED ANLEDNING AF DEN NYA BERGBANANS INVIGNING.

Foto. Olsson. Östersund. ..

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Skilm.—Gbg.

Öfre bilden: GRAND HOTELL MED DEN NYUPPFÖRDA TURISTRESTAURANGEN. — (Foto. Höglund, Sundsvall.)
Nedre bilden: NÄR LANDSHÖFDING WIDÉN (X) INVIGDE BERGBANAN. Denna, 800 meter lång, för till det nya 160 meter högre än järnvägsstationen liggande turistområdet.

RÖSTRÄTTSPROMENADEN I BERLIN.

Öfre bilden. FRÅN RÖSTRÄTTSDEMONSTRATIONEN DEN 6 MARS FRAMFÖR RIKSDAGSBYGGNADEN I BERLIN. Den stora trappan är öfverfylld af demonstranter.*

Mellerst: BERIDNA POLISER UTRYMMA TRAPPAN TILL RIKSDAGSHUSET.

Nederst: I SIEGESALLÉE DEN 6 MARS.

Efter fotografier.

Kliché: Bengt Silfversparre

Polispresidenten von Jagows förbud till trots, gick söndagen den 6 mars *socialdemokraternas stora rösträttsdemonstration* af stapeln i Berlin, ehuru efter ett något modifieradt program. Af de först tilltänkta demonstrationerna i Treptowparken — dit med anledning därpå så godt som hela Berlins polisstyrka koncentre-

rats — blef intet; i stället hade socialdemokratiska partiet i sista stund utfärdat paroll om att Tiergarten, midt i staden, skulle bli målet, och dit samt framför riksdagshuset samlades oerhörda folkmassor. Men senare rensade polisen skoningslöst undan demonstranterna, görande chock mot de vid riksdagshuset samlade.

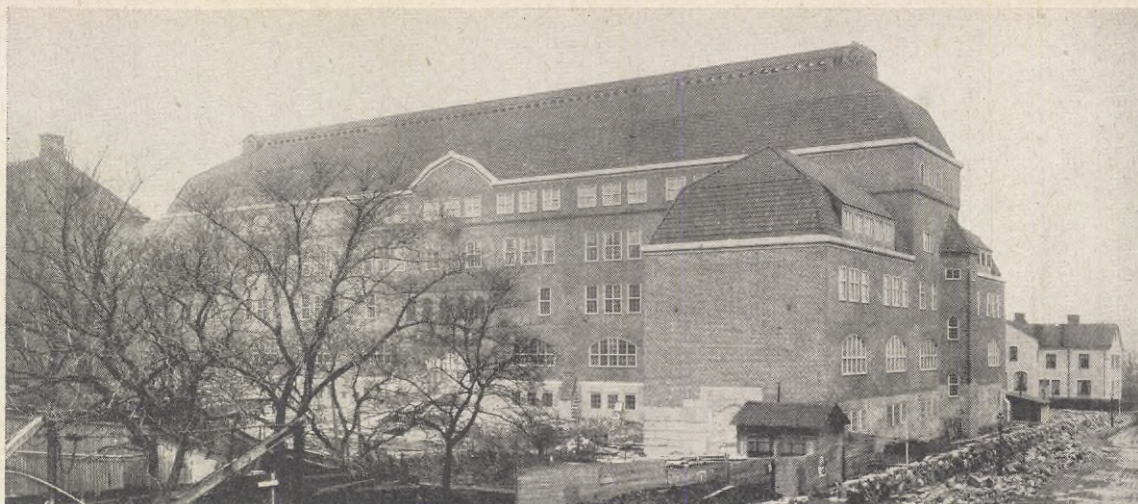

Foto. HVAR 8 DAG.

NY LÄROVERKSBYGGNAD AF RAGNAR ÖSTBERG:
ÖSTERMALMS ALLMÄNNA LÄROVERK I STOCKHOLM.

Till vänster: RELIEF I GRANIT AF CARL ELDH i Östermalms nya läroverk.

I öfver 60 år har han nu tillhört litteraturens män, och ingalunda de minst bemärkte däribland. Redan hans förstlingsverk väckte uppmärksamhet och förhoppningar, och de flesta af hans litterära verk ha blifvit honom nya segrar. Högst står han tvifvelsutän som novellist — här har hans frodiga fantasi, fina psykologi, friska och ljusa syn på tingen skapat mångt mästerverk.

Foto. HVAR 8 DAG.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

Paul Heyse, den frejdade tyske skalden, fyllde den 15 mars sitt *åttionde* år. Ännu alltjämt är hans verksamhetslust mycket stor; sina morgontimmar ägnar han åt arbete och brefskrifning, och flitigt följer han den moderna skönlitteraturen på sitt eget språk liksom på franska och engelska, italienska och spanska. Hans vigör är förvånansvärd. För kort tid sedan såg en ny novellsamling af hans hand dagen, och inom kort skall den efterföljas af en roman.

*

En outtröttlig kämpe för personlighetens rätt, är Paul Heyse ännu i dag som i sin ungdoms dagar en härold för det sköna, en människokärlekens förkunnare, som i sina böcker nedlagt skatter af vishet och godhet, säger en af hans landsmän om honom — och sådan är väl ock den allmänna tanken om Paul Heyse.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

PAUL HEYSE vid entréen till sin villa i München.

Omdömena om Schillers "Maria Stuart" ha fallit ganska olika, liksom ock omdömena om henne själf som historisk personlighet äro skiftande. För nutidens sätt att se saken är det tvifvelsutan för mycket af historisk deklamation och alltför tungrodt allvar i det Schillerska sorgspelet; men geniets trollkraft är dock icke död, och vår skepsis

UR "MARIA STUART" PÅ
K. DRAM. TEATERN:

T. v.:

MARIA STUART (fru Gerda
Lundeqvist).

T. h.:

DROTTNING
ELISABETH (fru
Lindberg) och
GREFVEN AF
LEICESTER (hr
Palme).

Foto. Jøger, Sölm.

gent emot mångt och mycket i dramats anläggning och uppbyggande hindrar oss icke att se och erkänna dess stora förtjänster, den dramatiskt verkningfulla stegringen och, framför allt, den mäterligt verkningfulla scen,

där drottningarna mötas och Marias öde beseglas. K. Dramatiska teatern i Stockholm tog upp "Maria Stuart" på sitt program den 8 mars, och kunde därvid glädja sig åt publikens intresserade hållning.

Efter fotograf.

SVENSKA FOLKDANSER I TUNIS.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

Inom den svenska kolonien i Tunis har nyligen på initiativ af svenske konsulns, hr Minck's, fru, som lifligt intresserar sig för svenska seder och bruk, bil-

dats ett litet sällskap för inöfvande af svenska folkdanser. Vår foto är tagen vid en soirée hos konsul och fru Minck, där åtskilliga svenska folkdanser blefvo utförda.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

D:R KARL LUEGER, Wiens nu aflidne öfverborgmästare.

Efter en långvarig, smärtsam sjukdom har i dagarna Wiens öfverborgmästare, d:r *Karl Lueger*, gått hädan.

Luegers största betydelse ligger tvifvelsutan i det jättearbete, han framgångsrikt nedlagt på Wiens omdanande till en verklig modern storstad. Han tog ledningen i Wien och Nedre Österrike under en regim af slentrian, liknöjdhet och lättsinne — och han gjorde allt för att bryta med detta system. Han skapade en modern kommunalförvaltning; på hans initiativ ha elektricitet, spårvagnar och omnibusar öfvertagits af staden Wien, en vattenledning för 90 milj. kronor har byggts, de väldiga förstadsområdena inkorporerats, och otroligt mycket gjorts till stadens förskönande och bättre hygieniska förhållandens införande.

Politiskt var L. den egentlige ledaren för det kristligt-sociala partiet — det främsta inom den söndersplittrade österrikiska representationen — hvars framträdande fel, dess fanatism, själfrättfärdighet och hänsynslöshet, icke kunna hindra erkännandet af dess handlingskraft och öfriga stora förtjänster.

*

Om *miss Helen Gould*, den mångomtalta filantropen i New-York, skulle gifva åt alla

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

och enhvar, som anropa henne om hjälp, vore hon trots sin jätteförmögenhet inom en månad totalt ruinerad. Ty man vet, att hon *vill* hjälpa — och man begagnar sig däraf. Miss Gould har emellertid den mycket berömvärda principen att alltid personligen undersöka de människors lif, hvilka skrifa till henne; och där hon ser det behövas, där är hon alltid färdig att hjälpa. Hälst af allt använder hon dock sina pengar till att understödja unga, lofvande studenter, manliga som kvinnliga.

Bilden t. v.:

JOHN D. ROCKEFELLER JUNIOR, son och arftagare till den amerikanske miljardören af samma namn; nu satt till administratör för den af fadern gjorda filantropiska miljardstiftelsen. (Se äfven föreg. n:r, där porträtt af John D. Rockefeller senior, den nu 77-årige "oljekungen", återgafs).

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

MISS HELEN GOULD, den mycket bekanta amerikanska mångmiljonärskan-filantropen. (Detta är det enda porträtt af miss G. som tagits på de senaste fem åren och är därför en mycket dyrbar fotografi.)

»MAINE»-HÖGTIDLIGHETERNA I HAVANNA.

Den 15 februari firades i Havanna under stora högtidligheter och allmän tillslutning årsdagen af den fruktansvärda explosionen å det amerikanska krigsskeppet "Maine", då 264 män omkommo. Som bekant ansågs detta nidingsdåd — ty att det var ett sådant har undersökningskommissionen bevisat — som den direkta gnistan till krigsflamman 1898. Flera

militärdeputationer närvoro från Förenta staterna och den amerikanska kolonien i Havanna med sin ambassadör i spetsen hade mött mangrannt. Förenta staternas krigsveteraner från 1898 hade låtit förfärdiga en större bronstafla som aftäcktes af biskop Knight från Förenta staterna. Bland de smakfulla kransar som sändts till de fallna sjömannens minne var en från president Gomez. Som ett apropos kan nämnas att just i dagarna framlagts ett förslag i den amerikanska kongressen att upptaga "Maine".

Efter fotografi.

Klické: Kem. A. B. Bengt Sifversparre Sthlm.—019

STJÄRNANERET HISSAS PÅ DEN I HAVANNAS HAMN SJUNKNA KRYSSAREN "MAINE'S" STORMAST, VID DEN STORA MINNESFESTEN DEN 15 FEBR.

FRÅN STREJKOROLIGHETERNA I PHILADELPHIA.

Den i Philadelphia under skiftande faser pågående spårvägsstrejken har utvecklats till en *storstrejk*, som ingalunda förlöper så lugnt som sommarens

storstrejk i Sverige. De strejkande ha begått allehanda dåd, bl. a. att lägga dynamit under spårvagnarna, och fruktansvärda olyckor ha inträffat.

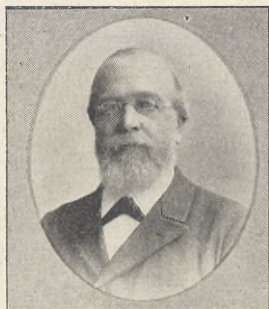
Efter fotografi.

Klické: Bengt Sifversparre.

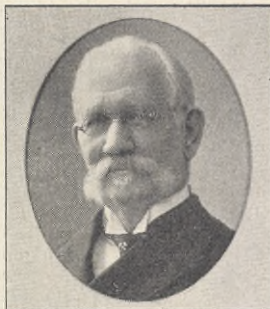
STREJKOROLIGHETERNA I PHILADELPHIA: Attentat mot en spårvagn.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

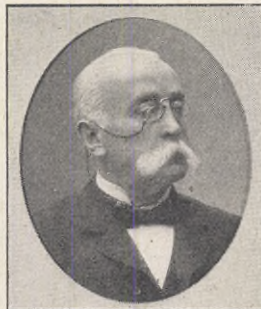
* Data här nedan.

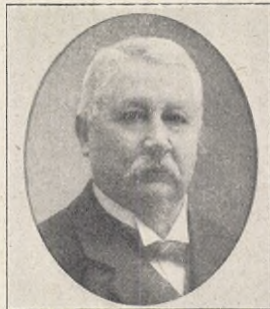
C. E. BERGSTRAND.
Professor. — Stockholm.
80 år 12 Mars.*

S. L. TÖRNQUIST.
Professor. — Lund.
70 år 6 Mars.*

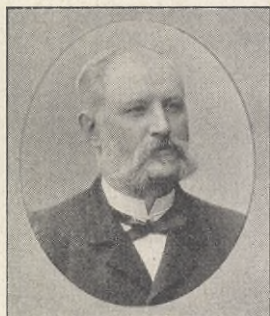
B. G. E. GYLLENSWÄRD.
F. d. Akad. Räntmästare. —
Upsala. 70 år 6 Mars.*

E. F. ERICSSON.
Regementsläkare. — Falkö-
ping. 60 år 6 Mars.*

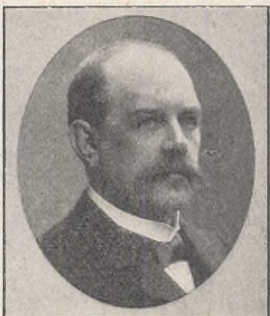
C. A. H. JUNGSTEDT.
Nyttnämnd till generalmajor.
— Örebro.*

C. H. HERNLUND.
Rektor. Stockholm. Nyinträ-
der som ledam. af Riksd. F. K.*

H. H. LILLIEHÖÖK.
Afgått såsom marinöfverdi-
rektör och chef för Marin-
ingenjörskåren 65 år 13 Mars.*

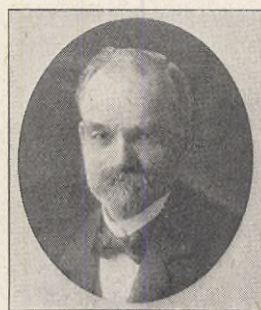
E. H. A. MÖRNER.
Grefve. Nyttnämnd till Marin-
öfverdirektör och chef för
Mariningenjörskåren.*

A. G. FÖRSELIUS.
Direktör. — Stockholm.
70 år 7 Mars.*

S. BJÖRNSSON.
F. d. landstingsman. Kommu-
nalman. — Hemmingsmåla,
Holje. 70 år 23 Mars.

D. PERSSON.
Hemmansegare. Led. Riksd.
A. K. — Tällberg, Koppar-
län. 60 år 10 Mars.*

H. FRENBERG.
Folkskoll. rare. Kommunalför-
farande m. m. — Färgelanda,
Elsborgs län. 60 år 12 Mars.

CARL BERGSTRAND. Stud.-ex. 49, fil. d.r. 57, lärare i kemi m. m. vid Ultuna landtr.-inst. 57-68, professors n. h. o. v. 64, Landtr.-Akad.s agrilulturkemist 69-82, lärare för eleverna v. Landtmäteri kont i Stockholm 88, Jubeldoktor 97. Vetenskaplig författare. Privat agrilulturkemist. Led. af Landtr.-Akad. 67, af Vetenskaps-Akad. 73.

SVEN TÖRNQUIST. Stud.-ex. 58, fil. d.r. 65, docent i paleontologi i Lund s. å., lektor i Gelle 67, i Lund 82, docent i geologi i Lund 83, professors n. h. o. v. 02, afsked från lektoratet 05. Led. af direktionen för Gelle stads sparbank 71-82, dess ordförande 73-78; led. af styrelsen för sparbanken för Lunds stad o. kringl. land. 93-07, af Lunds drätselkammare 86-01, stadsfullmäktig därstädes 88-98 och kyrkorådsledamot 1900-05.

ELOF GYLLENSWÄRD. Stud.-ex. 58, hofr.-ex. 62, vice häradshöfding 66, e. o. amanuens vid Ups. Univ. kansli 64, Akad. notarie 73, Univs. ombudsman 75, Akad. kamrerare 83, sekret. 85 och räntmästare 94; v. auditor vid Uplands inf.-regte 70, auditör 73. Sekreterare hos stadsfullmäktige och drätselkammare i Upsala 85-94, led. af stadsfullmäktige 99; mångårig led. och ordförande i styrelsen för Gillbergsska Barnhuset.

ERNST ERICSSON. Stud.-ex. 69, med. lic. 79. Underläk. vid olika lasarett 74-80, stadsläkare i Falköping sedan 80, bat.-läkare 83, reg.-läkare 95 vid Kronobergs regte; vid Västgöta regte sedan 99. Mångårig led. af stadsfullmäktige i Falköping, dä af en del år v. ordf. Landstingsman under 6 år.

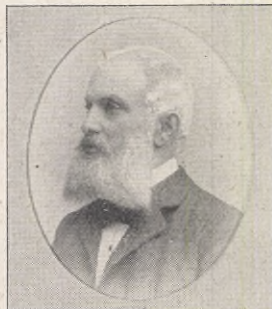
HUGO JUNGSTEDT U.-löjtn. vid Fortifikat. 75, löjtn. vid generalstaben 87 o. öfverstelöjtn. därst. i armén 99, öfverste o. sekundchef för Lifreg. Grenadiärer 02. Generalmajor 10. Lärare vid Art. och Ing.-högskolan 90-99, adjutant hos konung Oscar II 97, chef för Landtröfverarsdep. Kommandoexpedition 93-1930, chef för K. l. högskolan 1900-02, öfveradjutant hos Konungen s. å., sekret. i den s. k. parlamentariska befästningskommittén 97-98. Ordförande eller led. i ett flertal kommittéer och kommissioner i och för behandling af frågor rörande försvaret 02-10. Med understöd af allm. medel studerat slagfältet från 70-71 års Fransk-Tyska krig samt från 77-78 års krig på Balkanhalvön; kommitterad till Sydafrika under boerkriget 1900. Militär skriftställare. I dagarne tillförordnad att såsom chef t. v. föra befalet öfver IV arméfördelningen.

HUGO HERNLUND. Stud.-ex. 67, fil. dr. 82. E. o. amanuens i Riksarkivet 75-80. Lektor i historia och modersmål vid högre allmänna lärov. i Visby 83, t. f. rektor s. å., t. f. rektor v. statens profskola nya element.-skolan i Sthlm 84; lektor i hist. o. geogr. samt modersm. därstädes 94. Utg. arb. rörande sv. skollagsstiftningen och svenska språket. — Är en af Stockholms stads mest framstående och anlitade kommunalmän. Ledamot af stadsfullmäktige 89-03 och därefter alltsedan 03, af drätselkammaren 93-99, 01-03 och sedan 05. Led. af K. direktionen öfver Stockholms stads undervisningsverk sedan 05. Led. af styrelsen för Ab. Göteborgssystemet i Stockholm och af Klara förs. kyrkoråd s. å., drätselk. delegerade för inspektion af stadens arkiv 06; vice ordf. i styrelsen för stadens statistiska

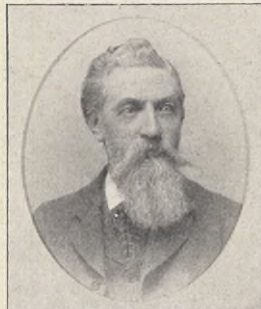
* Data här nedan.

F. W. von OTTER †.
Friherre. F. d. Amiral. F. v.
statsminister. — Karlskrona.
F. 33. † 9 Mars*

H. E. WEYLANDT †.
F. d. kapten. — Stockholm.
F. 42. † 8 Mars.*

O. A. ERICSSON †.
Ingeniör. Konstruktör. Lärare
vid Chalmers T. L. — Göte-
borg. F. 44. † 7 Mars.

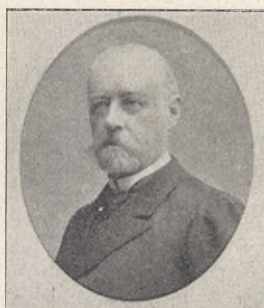
F. G. ALTHAINZ †.
Grosshandlande — Stockholm.
F. 45. † 6 Mars.*

S. PETERSSON †.
Grosshandlande. Kommunal-
man. — Nora. F. 34. † 28 Febr.

O. OLOFSSON †.
Egendomsägare. F. d. riksdags-
man, landstings- o. kom-
munalman. — Brosäter, Verml.
län. F. 34. † 2 Mars.

T. H. ENGELHART †.
F. d. godsegare. — Stockholm.
F. 41. † 3 Mars.

A. C. H. STRÖMBERG †.
F. d. operasångare. — Stock-
holm. F. 48. † 6 Mars.*

kontor, ordf. i Klara förs. kyrkofullmäktige och i dess beredn.-utskott; led. af drätselnämndens 2dra afd. från 93, ordf. sedan 07. Säsom suppleant inträder H. i första kammaren efter grosshandlaren O. Almgren som på grund af sjuklighet afsagt sig sitt riksdagsmannaupdrag.

HUGO LILLIEHÖÖK. Afg.-ex. fr. Teknol. inst. 65, innehade ingenjörsbefattningar å olika platser i in- o. utlandet 65—76; ingeniör i marinförvalt. ing.-afd. 76 och vid mariningenjörstaten 77, lärare v. Sjökrigsskolan 86—89; chef f. Ingenjördep. vid Flott. stat. i Karlskrona 89—96, direktör v. Marining.-staten 89, öfverdir.-assistent i Marinförvalt. ing.-afd. 96—98, öfverdirektör o. chef f. Mariningenjörstaten o. f. Marinförvalt. ing.-afd. 98—10. Led. af styrelsen f. Tekn. Högskolan sedan 01; Led. i kommittén angivissa förändr. i afseende å sjökrigsmaterieleet 92 och i kommittén ang. jämkningar i planen för nyanskaffn. af sjökrigsmat. 01. Led. af K. Krigsvetenskaps-Akad. och af K. Örlogsmannasällsk. Led. af Riksd. A. K. 94—96. Andre v. ordf. i styrelsen f. Stockholms skiljenämnd f. handel, industri o. sjöfart 05, led. af Skeppholmens förs. kyrkoråd 06.

HELMER MÖRNER. F. 50, afg.-ex. från Tekn. inst. 72, elev vid l'École du Génie mar. i Charbourg 77, vid Motala verkstad 73—74, ritare därst. 74—76, undering. vid Marining.-staten 76, extra ing. 77 och ing. 89. Lärare vid Underbefällsskolan i Karlskrona 81—92, vid Sjökrigsskolan 92—93; tjänstgör. i Marinförvalt. 92—98, direktör i Marining.-staten 98; chef för Ingenjördep. vid flottstationen i Karlskrona s. å., marindirektör af 1:a gr. 05, marinöfverdirektörassistent 09, Öfverdirektör och chef för Mariningenjörsskolan 10. Led. af K. Örlogsmannasällsk.

GUSTAF FÖRSELLIUS. — Verkst.-direktör i Stockholms Transp. och Bogsers Ab. 70—05, numera i A. B. Hillevikens, Ängf. ab. Gamla Svart-sjölandet m. H. Ledamot af stadsfullmäktige i Stockholm sedan 87, af drätselnämndens andra afd. sedan 03. Led. af storkyrkoförs. kyrkoråd.

DANIEL PERSSON. Äger egendomen Tällberg och är en framstående kommunalman i sin ort. Led. af Riksd. A. K. sedan 91, är P. en af denna kammaras mest betydande män. Led. i tillf. utskottet 92 och 94—96; suppl. i konstitutionsutskottet 93, i Statsutskottet 97—99; led. i sarsk. utskott 99, i statsutskottet 1900—10. v. ordf. i jordbruksutskottet 10. En af liberala saml.-partiets stiftare och led. af dess förtroenderåd.

FREDRIK von OTTER †. Sekundlöjtn. i K. Flottan 50, i eng. örlogstjänst 57—60, chef å kanonbåten "Sophie" under Nordenskiöld's vetenskapl. och äfventyrliga expedition till Spetsbergen 68. Adj. hos Konungen 72—75, kommandör 74, statsråd och chef för sjöförsv.-dep 74—80, varfschef i Karlskrona 80—84, konteramiral 84, stat.-befälh. och öfverkommandant i Karlskrona 84—1900, vice amiral 92, amiral 1900—02. Statsminister 1900—02. Led. eller ordf. i ett stort antal kommittéer i sjöförsvarfrågor. Led. af Riksd. A. K. 1900—02, af F. K. 91—99 och sedan 02. Led. af statsutskottet 93—99. Verksam deltagare i Karlskrona kommunala lif. Led. af K. Krigsvetenskapsakad. Hedersledamot af K. Örlogsmannasällsk.

EUGENE WEYLANDT †. U-löjtn. vid Dalregt. 66, kapten 85, afsk. 93. Kassadirektör i Nya Trollhätte Kanalbolag sedan 89, sedan några år

delägare och prokurist i bankfirman L. R. Weylandt. Ordensällskapet Par Bricoles högste chef säsom dess styrande mestare sedan 09.

FREDRIC ALTHAINZ †. Anställd hos Kvarn- och spannmålsfirman A. Svanberg & Co. i Stockholm 64, delägare i firman 74, ensam innehafvare af densamma 81; då firman 88 ombildades till aktiebolag blef A. dess verkst. direktör och kvarstod som sådan till 03. Stadsfullmäktige i Stockholm 88—92. Led. af Stockholms stads Köpmansförenings handelskam-mare 04, led. af Stockholms skiljenämnd för handel, industri och sjöfart samt af styr. för Borgerskapets Enkehus.

HELMER STRÖMBERG †. Efter sångstudier för Fritz Arlberg debuterade han å K. Operan 71 säsom Sarastro i Trollflöjten och erhöil s. å. engagement därstädes hvilket han, med några års afbrott, bibehöll till 94.

PAUL JUON.
Rysk tonsättare
— Professor vid
Berlins Musik-
högskola. Har
nyligen framfört
en del af sina be-
tydande musik-
verk genom Göte-
borgs Orkester-
förenings orke-
ster, dels säsom
medverkande
pianist och dels
säsom dirigent.
Kompositionerna
ha rönt ett godt
och intresserad
mottagande af så-
väl publik som
kritik.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

PAUL JUON.

Foto. Olsson, Östersund.

VINTERSPORT I ÅRE: BOBSLEIGH-ÅKNING.

Bobsleighsporten har på allvar introducerats i Sverige — Åre har tagit hand om den, och tack vare den nya bergbanan därstädes, medelst hvilken kälkarne fraktas upp till startplatsen, kan åkandet där bedrivas mycket bekvämt. Fem bobsleighs finnas där redan, och den mest idealiska bana, i längd 1700 m., existerar där. Det blir en attraktion af rang bland Åres vinternöjen.

Bobsleigh är, som kanske alla icke veta, en större stälkälke, med två par medar, af hvilka det främre är vridbart för styrningen, som sker medelst två ståltrådslinor med handtag. Akterut sitter bromsen, ett skarptaggadt, en fot långt järn. Det är en fruktansvärd fart, de c:a 4 m. långa, 150 kg. tunga bobsleigharne kunna sätta.

VECKANS DAGAR

7 mars. Aftalsförhandlingarna vid *sv. sockerfabrikerna* slutföres hvad grofarbetareförbundet angår, och enighet uppnås i de flesta punkter. — Inviges *bergbanan i Åre*. — Inviges *Borås nya rådhus*. — Bekantgöres resultatet af *vintersillfisket 1909—1910*. Ungefär 425,000 hektoliter beräknas ha fångats, till försäljningsvärde af 2,756,000 kr., mot under föregående säsong resp. 483,625 hl och 2,667,000 kr. — *Nordiska arbetsgifvareföreningarnes* permanenta kommitté sammanträder i Kristiania.

— Meddelas att den kände amerikanske filantropen dr *Louis Klopsch* aflidit. Bl. a. lämnade han år 1903 frikostiga bidrag till de af hungersnöd hemsökta trakterna i Sverige och Finland. (Porträtt på sin tid i H. S. D.)

8 mars. *Konung Gustaf* afreser från Stockholm till Skabersjö. — Aflider f. v. amiralen, f. d. statsministern frh. *F. W. von Otter*.

— Från Amerika ingår meddelande, att direktör *Olof Bergström*, den svenska I. O. G. T:s grundläggare, aflidit.

9 mars. Denna dag är *hundraårsdagen af tryckfrihetsförordningens* utfärdande — samma förordning, som ligger till grund för den ännu gällande, af 1812. — Begynner *Stockholms första efter proportionell valmetod* och med valbarhet för kvinnor förordnade *stadsullmäktigeval*. — Börja de stora *fäktturneringarne* i Stockholm.

— Meddelas från Paris, att likvidatorn för kongregationernas konfiskerade egendom, *Duez*, häktats för försinllningar på cirka 10 miljoner francs. De klerikale förväntas söka utnyttja saken politiskt.

10 mars. *Drottning Victoria* anländer till München från Karlsruhe och fortsätter söderut till Italien. — Remissdebatt i Riksd. 1:sta kammare af 2:dra kammarens beslut om *indragning af Blekinge, Västmanlands och Hallands län*. Frågan remitteras till kammarens första tillfälliga utskott. — Konferensen angående *vård af frififna fångar* sammanträder i Stockholm.

— Aflider Wiens öfverborgmästare dr *Karl Lueger*, mannen som gjort Wien till en modern storstad. — *Engelska liberala ministären* begär af underhuset endast provisoriska anslag för 6 veckor, hvilket anses omöjliggöra för en konservativ regering att taga styret under den närmaste tiden.

11 mars. *Drottning Victoria* anländer till Rom.

12 mars. Beslutas *ombildning af Sv. bankföreningen* i syfte att utvidga dess verksamhet. — *Sv. landtmännens riksförbund*, landets största sammanslutning af jordbrukare, har årsmöte i Stockholm; därvid initiativ togs till en svensk landbruksvecka.

— Scandinavian-Americanlinjens ångare "*United states'* grundstöler" på utresa från Kristiania. De 1100 passagerarne landsätts. — Meddelas från Berlin om den uppmärksamhet det väckt, att *kejsar Wilhelm* med ett utvaldt sällskap af omkring 100 framstående personer ur finansvärlden, politiken och byråkratien begifvit sig ut på en kryssning i Nordsjön ombord å "*Kaiser Wilhelm II*". Det anses vara fråga om öfverläggningar särskildt rörande flott-rustningarne.

13 mars. Bekantgöres att *arbetsaftalslagen* nu granskats och kritiserats af lagrådet.

INNEHÅLL

Knut Ångström. † — Svenska bilder för dagen. — Invigningen af *Ulricehamns Vintersanatorium*. — Bilder från Åre och bergbanan. — Rösträttspromenaden i Berlin. — Ny läroverksbyggnad i Stockholm. — Paul Heyse 80 år. — Maria Stuart å svensk scen. — Svenska folkdanser i Tunis. — Märkliga utländska porträtt för dagen. — "Maine"-högtidigheterna i Havanna. — Från strejk-oroligheterna i Philadelphia. — Veckans porträttgalleri. — Veckans dagar.